

Burialad-Mongol YNEN

BK(b)-in Burialad-Mongol Obkoomol ba BMASR-el Verxovno Soveedel Prezidiyamel oorgaa.

Byst avamardai proklamatsii, 1939 onoi

MODOLEXELDE SHIDEXEII XUBILALTA GARGAXA

Socialis xydoo azaxli, prodpiiatnuud gln: barilganuud xadaa ugaa genoor, gigaantska jixeer eaze ba bexizee baina. Ii bolxodo, modonoi promlisnosts bolbol nelleedgyl jixe xasanartai, arada azaxiin by ootrasle deere ton gol ba xexli huuri exelxe bolno. Parti ba pravittelstvo bolbol donoi promlisnosttiin asa il deeselylxe, tereenel xy merilin geegdelnyydlilj eses te ba xamag xydelmerilins medxen baiguulxa tuxal yder xende zaabarinuudilji ygedeg anaxaralaa jixeer tabidag kina.

Parti ba Pravittelstvlin an ulaar, manai respyyblikin donoi promlisnosts deere angaad tooto xydelmerisenei unaagai xysilji gamnaxa xezuugaad traaktor xydelme ne. Xysete ba xysed mexa lrovanno traansportaar dyy xangaadaa. Ene xadaa mo doledxelei xydelmerililji sag xons gyisedxe ysluovi ol elxe yzene. Ene ysluovinuudil xegleze sadaad baibal, gy xedoo modo oruulxa ujalgilji yledexee baina.

xydelmerioe zybeer organi ulaar, maslina mexanizmlin. xydelmerisid ba unaagal xysil dyyren xeregleze sadahan 5 donoi predpiiatnuud ba 21 koozuud bolbol yiledberilin le bytossin talaar hain poka xetels xaruulna. Modobelede lei talaar tyryy jabahan Ka msklin aimag xadaa 1939 tyil janvaar harilin plaanilji yled 2 proceent, zoolglin plaa ilji 107,6 proceent gyisedxe ze ba. Myn Taalsclin lesprom xoo modobeledelei talaar hain v, xazaatels xaruulxa sadaagyl yled 2 proceent, zoolglin plaa ilji 107,6 proceent gyisedxe ze ba. Myn Taalsclin lesprom xoo modobeledelei talaar hain v, xazaatels xaruulxa sadaagyl yled 2 proceent, zoolglin plaa ilji 107,6 proceent gyisedxe ze ba.

xydelmerioe zybeer organi ulaar, maslina mexanizmlin. xydelmerisid ba unaagal xysil dyyren xeregleze sadahan 5 donoi predpiiatnuud ba 21 koozuud bolbol yiledberilin le bytossin talaar hain poka xetels xaruulna. Modobelede lei talaar tyryy jabahan Ka msklin aimag xadaa 1939 tyil janvaar harilin plaanilji yled 2 proceent, zoolglin plaa ilji 107,6 proceent gyisedxe ze ba. Myn Taalsclin lesprom xoo modobeledelei talaar hain v, xazaatels xaruulxa sadaagyl yled 2 proceent, zoolglin plaa ilji 107,6 proceent gyisedxe ze ba.

xydelmerioe zybeer organi ulaar, maslina mexanizmlin. xydelmerisid ba unaagal xysil dyyren xeregleze sadahan 5 donoi predpiiatnuud ba 21 koozuud bolbol yiledberilin le bytossin talaar hain poka xetels xaruulna. Modobelede lei talaar tyryy jabahan Ka msklin aimag xadaa 1939 tyil janvaar harilin plaanilji yled 2 proceent, zoolglin plaa ilji 107,6 proceent gyisedxe ze ba. Myn Taalsclin lesprom xoo modobeledelei talaar hain v, xazaatels xaruulxa sadaagyl yled 2 proceent, zoolglin plaa ilji 107,6 proceent gyisedxe ze ba.

xydelmerioe zybeer organi ulaar, maslina mexanizmlin. xydelmerisid ba unaagal xysil dyyren xeregleze sadahan 5 donoi predpiiatnuud ba 21 koozuud bolbol yiledberilin le bytossin talaar hain poka xetels xaruulna. Modobelede lei talaar tyryy jabahan Ka msklin aimag xadaa 1939 tyil janvaar harilin plaanilji yled 2 proceent, zoolglin plaa ilji 107,6 proceent gyisedxe ze ba. Myn Taalsclin lesprom xoo modobeledelei talaar hain v, xazaatels xaruulxa sadaagyl yled 2 proceent, zoolglin plaa ilji 107,6 proceent gyisedxe ze ba.

zifrovanno traansport, xysed remoonologdohon xargil bil balgaashaa, modo zoolglin jan vaarska plaan 55,6 proceent dyyrgegdehen gy, ali negede geer kvaartalai plaan oroldoo 20,7 proceent dyyrgelte bolzo jabana.

Modonoi promlisnosts deerxi geegdelge bolbol gy rende nelleedgyl jixe garza usaruulna.

Manai respyyblikedexi modonoi promlisnosttiin xytel berilegged, partiina ba partilina bise bolsevilgyid bolbol, arada muuxal dalsad, trocklis bu xaarinska baandanuud, byr zyaazna nacionalisticeska sboor nuudai xeze baigaa vr diltel stvlin xolsolonguudilji usadxa xlin tyloo temesexe temeseliilji ysoo huladuulna. Iime baidal saasadaa udaan tesexin argazyi.

BK(b) P-in XVIII-daxi sjeezd deere, SSSR el arada azaxiin xygzeltin 3-daxi tabanzilei plaan tuxal xelxe doklaadai gaa teezisyyd soo nyxer Moolotov bolbol: „Modonoi promlisnosttiin geegdelilji eses lexe“—geze sexe zaahan baina. Modobeledelei deerxi geegdelilji esesleze jabadal xadaa manai respyyblikin modonoi promlisnosttiin byxil xydelmerileggedel vojevot zorilgonso bolno. Imitin tula, modobeledelei xydelmerilegedel, brigadanuudai ba zvenoonuudai xoorondo socialis sorevnovaanilji yrgenoor delgerylxe, tyryy staxaanov cudai ba udaarniguudai xydelmerilin oopeduudilji ba exrim xydelmerilins meetodyydlilji bisede damzuulxa usartal bolno.

Modobeledelei aimaguudta, xydelmerisenei ba unaagal xysilji modobeledeleins xydelmeride gargalga xozomdono. Mynooderei baidalxaa xaxaxa da, modobeledelei xydelmeride xydelmerisid—80,5 proceent, morid—76,6 proceent gargag dahan baina.

Modobeledelei kampaani bolbol ybehe ba tarlaa xurilaal ga, malai tyl abalga gexe metenyddel ton adali udxasxartai kampaani myn. Iime bolbojli, zarim kolxoozuudai xytelberilegged xadaa „xydelmerisid ba unaamnat kolxoo zoigoo xydelmeride jabana“,—geze, ton taaraxagyl ba vreed ne nastroj eni gargadag. Ene xadaa gyrenel ba politiceske udxasanartai modobeledelei kampaanilji xolsotata xedele ge gargana geze segnexehee bise jyy baibax. Partiina ba soveedeli raionno organizaacanuud, modobeledelei koman dirlnuud bolbol modobeledelei kampaanilji zaagdahan sag bolzor soon gyisedxe ze zoril go azalsadai dunda politmaasova xydelmeri yrgenoor jabuul xa johotol. Tus xydelmeride usarhan dutuu dundanuuilji darsi usadaxilin tyloo, ene xydelmeride shidexil xubilalta garga xilin tyloo operativnaar xydelmerilexe ujalgatal.

BK(b) P-in XVIII-daxi sjezdiin xyndede socialis sorevnovaani delgerylxe, 1939 onoi negedegeer kvaartalai modobeledelei plaanilji gyisedxe xilin tyloo, modonoi promlisnosttiin xid temesexe johotol. Partilina, soveed ba profsojuuzna organizaacanuud, partiina ba partilina bise bolsevilgyid bolbol modobeledelei deere ilaltata xydelmerililji tolgolxo xeregeti. Iigee modobeledelei talaar respyyblikege tyryy zergede gargaxilin tyloo temesjel

RAAR ba FRAANKO XOJOROI XELSEEN TUŠAA Pariz, fevraaliin 9. (TASS). Igehen asuudal bolhon baina. Francuuzska pravittelstvo bolbol francuuzska territoori deere baigaa terjeleesediilji Fraanklin medele baigaa territoori teese elgeexee jabadalilji samduulxilji xysene. Beraar gegsin Byrgoos oshonoi rezylstaaduud francuuzska pravittelstvlin oiriin zase dadiilji gederge busaaxa

ZURAG DEERE: Japoonnuudaar ezelegdehen raionnuud-haa Gonkoong (urda Xladdaxi angliiska kolooni) jirehen xltad terjeleesed.

TASS-lin fotoxrooniko

Ispaanska miniisternyydei soveshaani

Pariz, fevraaliin 9. (TASS). Pertuus deere (fraanko-ispaa-Gavaas aagenstviin medesehe nel johoor, respyybikaanska seregyyid xadaa Belskeer oso xargil deere xeden xyrgenyddilji yselgelder tehelee. Ydeselenins, respyybikaancanuud bolbol Pyigserdexel darsiin sklaaduudilji myn tehelehen baina. Aagenstviin xelehenel johoor Fraancin dotor

Politiceske ba profsojuuzna organizaacanuudilji evakyaacalga

Pariz, fevraaliin 9. (TASS). Barselon deere mynee bal gaa, byxil politiceske paarti nuud ba profsojuuzna organi zaacanuudai komiteedyd bol bol oiriin yderynyyde respyybikaanska Ispaanilin Central na zoon teese osoxons. Azalai nacionalna federaacin komiteed Madridte jireed baina.

Kataloonihoo respyybikaanska seregyydei garalga

Pariz, fevraaliin 9. (TASS). Gavaas aagenstviin medesehe nel johoor, respyybikaanska seregyyid xadaa Belskeer oso xargil deere xeden xyrgenyddilji yselgelder tehelee. Ydeselenins, respyybikaancanuud bolbol Pyigserdexel darsiin sklaaduudilji myn tehelehen baina. Aagenstviin xelehenel johoor Fraancin dotor raloonguud teese evakyaacalga xadaa xyl eese baihan 20 minga saxuu terjeleesed ene rajoondo xile deere baina.

Generaal Miaaxiin medyylyge

Loondon, fevraaliin 9. (TASS). „Deili ekspres“ gazeedel korrespondentel uulxaxadaa generala Miaaxa iigee medyylybe: „Bide temeseele yrgelaeilylxe hanaltai baina. Manai medele ysoo 500 mingan xyn bil. Ysoo xaxad milloon saxuu rezerv bende bil baina“. Bolood baihan usar baidal deere togtoxo zuuraa, Miaaxa xelene: „Myn respyybikaanska Ispaanida tudaad baihan baidal ynexooree

ANGLIISKA KONSERVATIIVNA XEBLEL BOLBOL TEMESELEE ZOGSOOXIJI ISPAANSKA PRAVITELSTVOHOO ERINE

Loondon, fevraaliin 9. (TASS). Xeden konservatiivna gazeedyd bolbol angliiska pravittelstvlin kapitlylaanstska politililji xaruulxa zuuraa, respyybikaanska pravittelstvo xadaa Fraanklin seregyyid dailaldaxaa bolxo johotol geze, Ispaanidaxi baidal tuxal komentarinuud soogoo xelene. „Negrin temesel xexee bolxo, Aangli ba Fraancin pravittelstvionuud Fraankilji mederxehen“ geze. „Deili mell“ gazeed erine. Ispaanida monarxiceske st roilji daxin baiguulxa, tende

Komoreeriin medyylyge

Pariz, fevraaliin 9. Katalooniin negedemel socialis paartiin generalna sekretar Ba Komoreeri bolbol Pertoo (fraanko-ispanska xile sadar) deere baina. Komoreeri bolbol Katalooniin negedemel socialis paarti bolbol Negrinel pravittelstvlin jabuulxa baigaa politililji xelseengyl demeze baina geze Gakaas aagenstviin tylooleggede medyylyhen baina. (TASS).

Myneoderei noomerto:

Modobeledelei shidexii xubilalta gar. gaxa.

Ispaanska miniisternyydei soveshaani. Sovxoozoi remoonniguudai ujalga.

Generaal Miaaxiin medyylyge. Bepuur ba Fruanko xojorol xelseen tu. saa.

BK(b)P-in istooriilji sudalagxadta leekce ba konsultatsia bolno. Aleksandr Sergeevich Gribojedov.

PAARTIIN XVIII-DAXI SJEZDEDE UGTAMZA

Sovxoozoi remoonniguudai ujalga

Borgoln „Obcevod“ sov xoozoi remoonno masterskoin xydelmerisid bolbol BK(b) P-in XVIII eelzeete sjeezdilji 1939 onoi maartiin 10 da zarla xatuxal BK(b) P-in CK-ei pleenymel togtoolilji sonosood, BK(b) P-in XVIII istoriiceske sjeezdiin neremzete socialis sorevnovaanida oohedoo xabaadalsaza, ene sorevnovaanida yrgenoor xabaadalsaxilji aimagaigaa byxil kolxoozniguudta, xydelmerisid ba albaxag sadta xandahan ba doro dur sagdahan ujalganuudilji oohed too abahan baina gebel.

1. Remoonniguudaigaa byxil kollektivilji staxaanovska kollektiv bolgoxo; 2. Yder byxeneigee yiledbe-

rilin noormilji 120 proceentho dooso bise dyyrgexe;

3. Maslina-traaktorna parklin ba byxil xydoo azaxlin maslinanuudal remoonniguudilji erxim hain saartalgaar fevraaliin 23-da—Xydelmerisen-Tariaasanai Ulaan Aarmiin 21 zilei gyisehen yderte dyyrgexe; 4. Yiledberilngoo xydelmeritel ujasalduulxa, sovxoosol gooo obseestvenne azabaldalda aktivnaar xabaadalsaxa:

a) remoonniguudai dunda yzeg bise medexeyi ba бага medexe jabadalilji usadaxa, b) BK(b) P-in istooriilji gynzeigee sudaxa g. m. ton konkretne ujalganuudilji abba.

C. Altaiskil.

Ujalga dyyrgeze exileeb

Bi xadaa aguu jixe sjeezdilji yiledberilin amaltanuudaar ugtaxa yder yderigee „yiledberilin programma“ 300 proc. dooso bise dyyr exilin ujalga abhan bainab. Mynoe ene ujalga abhan dyyrgeze exileeb, yder yderigee yiledberilin daabarlilji 300 proc. dooso bise dyyr gedeg boloo.

Gurbadaxi taban zil soo arada azaxlin xeregselde 180 mil-

liaard tyxerig zorluulagdaxa b.ihaniilji nyxer Moolotovo doklaadal teezisyydhe medegdene. Ene xadaa manai oroniilji byri xysetei, byri badarangil bolgoxo baina. Iimeheens, bi xadaa Exe oronoigo araduudtai adli tede teezisyydilji haxa xaan ugtanam.

A. M. ALBFIOROV.

Ulaan-Ydin PVZ-ol Vagoonaboorno ceexlin staxaanovec.

Sjeezdiin urda

Zede. (Manai speckoorhoo). Tus aimag Bydlooniin neremzete kolxooz bolbol 1938 onoi azaxilin zil soo alibyxil kampaaninuudai dyyrgeltiin talaar aimag soogoo tyryy jabaza yngerhen baigaa.

Mynoe, ene kolxooz bolbol 1939 onoi xabarai tarilgada erxim hainaar beledxee. Ziseel xede, yrehenei foondilji plaanaigaa johoor baiguulxa ba tereene seberleze dyyrgehen baina. Myn terehlen, agrotexniceske xemzejabuulganuud, maslina zebsegyydel remoonnigol, tarilglin yje soo xereglegedex xomuu, postroomko g. m. zize xeregselnyyden 100 proceent belen bil.

BK(b) P-in XVIII eelzeete sjeezdilji 1939 onoi maartiin 10-al yder zarlaxa tuxal BK(b)

P-in CK-ei pleenymel togtool tu xaa medeseliilji ton xaluunaar, bajarlaxa ugtahan ba ene sjeezdiin xyndede zorluulhan ime tootoolilji milting deeree batalhan baina: „Ene istoriiceske sjeezdede beleg bolgon, socialis sorevnovaanilji kolxoozniguudal xaa dunda yrgenoor delgeryl e. a. by. il azal deeree ynder amaltilji tuilaxa jabadalilji xangaxabdi, ilkebezel xydelmerililji byri hainaar jabuul xa, 1939 onoi main 1 yder xyrtter yzeg bise medexeyi jabadalilji 100 proc. usadaxa“. Eneenee prakticeske xereg deeren dyyrgexlin tula brigada, zvenoo, feerme ba kolxoozniguu al xoorondo socialis sorevnovaanilin doogovor batalhan baina.

C. ZIMBEEJEV.

Ygemnei xereghee holixogyi

Ulaan-Ydin PVZ-ol Instrymen taalna ceexlin kyzneecne otdeleeniin xydelmerisid xadaa BK(b) P-in XVIII sjeezdilji yiledberilin amaltanuudaar ugtaxa konkretne ujalganuudilji abhan baigaa: fevraaliin 26 xyrtter, ene harilngaa yiledberilin programma ilji dyyrgexe produkcingaa eerins sengilji hagaxaxa, otdeleeniingee xydelmerililji organizoovannoor jabuulxa, xydelmerisid xoorondo socialis sorevnovaanil xexe ba yder ydergelge pokazaatelnuuilji tus xai dooska deere xaruulxa, enegeeree yder algadgi tere sorevnovaanilin dyyrgelte ba jabasa tuxal xalgalta xexe g. m. socialis ujalganuudilji abhan baigaa bdi.

Mynoe xadaa manai kyzneecne otdeleeniin xydelmerisid staxaanovcuud bolbol oohede

dingoo ynen sexe xydelmerilin tyryylin amaltanuudilji xaruul xa exilbe. Nyx. Krianoovskil gegse yiledberilngoo yder yderi plaanilji 350 proc. xyrtter gyisedxeze baina.

Terehlen, nyxer Klypokoofev xadaa vder yderigee yiledberilin daabarlilji 300-350 proc. gyisedxene. Kyzneecner xydelmerildeg nyx. Kriilcev bolbol yderigee yiledberilin plaanilji 350 proceenthee dooso bise dyyrgene. Manai otdeleeniin kollektiv xadaa abhan ujalganuudaa sym gyisedxer belen baina. Bide bolbol BK(b) P-in aguu, jixe arbanaimadaxi sjeezdilji yiledberilin byrsilji ynder pokazaatelnuuudaar ugtaxabdi.

KOZLOOV—Instrymen taalna ceexlin kyzneecne otdeleeniin naqaal-nig.

220 proceent dyyrgeneb

1939 onoi maartiin 10-nal yder manai oronoi zyrxen bolxo Moskvaa goorodto BK(b) Paartiin arbanaimadaxi eelzeete sjezde neegdexer zarlagdaba. Ene xadaa socialis oronimnoi xydelmerisen, kolxooznog tarlaasad ba soveedske intelligenciin politiceske aktivnosts ba tvoorceske iniciativins xemgyi deere yrgene. Bi xadaa yder yderigee yiledberilin programma ilji 200 proc. dooso bise dyyrgexe ujalga abhan bainab. Mynoe xadaa yder byxende yiledbe-

ringoo plaanilji 220 proc. dooso bise dyyrgeneb. Nyxer Moolotovo doklaadal teezisyydilji unanam. Yge storog tyxenilns sine shinenyyd ilaltanuudilji tuilaxin xerige, aguu jixe programma bolon. Gurbadaxi tabanzil soo manai socialis oron xadaa bajalig deeree bajalig bolxo baihanilns xyn byxende elixen baina.

N. F. Jepixin.

PVZ-ol V. sboorno ceexlin staxaanovec.

Partilina azabalda

BK(b)P-lin istoorliji şudalagşadta leekce ba konsultaaca bolno

„BK(b) P-lin istoorliin xurtaangii kyyrsiin“ garalga xadaa partilina ba partilina bişe bolşevilgiyde zyghe bolşevilgiyde mlin istoorliji şudalga interesi stiji ton jixeer deeselyiylen байна.

Bolşevilgi partilini istoorliin xurtaangii kyyrsilji samostojatelna şudalalga Xorilin aimaalga seelske partorganizaacanuudaar exilee.

Ziseelxede, Xezenglin partorganizaacada—45 xyn, soveed-ske partorganizaacada—20 xyn, Doodo-Xudanal partorganizaacada—15 xyn, Anaagal partilina exin organizaaca ba bişe bişe partilina organizaacanuud ta xeden arbaad kommunistnuud, partilina bişe soveed intelligenciennyd ba kolxoozniguud bolbol BK(b)P-lin istoorliji samostojatelnaar şudalga hainad.

BK(b)P-lin aikoomol partkabinced bolbol partilini istoorliji samostojatelnaar şudalagşadta turalamza ygeciin tulada, „BK(b)P-lin istoorliin xurtaangii kyyrsiin“ yceebnigel 1-xi ba 11-xi glavaanuud tuşaa konsultaacijl—8 seelske partorganizaacanuud 10-daxin xehen байна. Ene konsulta-

canuud partilini aikoomol xojor propagandist-konsultaantnuudaar xegdee. Periferline partorganizaacanuudta xamta deeree 145 xyn konsultaacada xabaadalsaba.

Konsultaaca ynergexede, konsultaacada xabaadagşadai asuudalnuudta xariuu ygece meteer beseede xedeg байна.

Myn partilini Obkoomol leektorske gryypliin leektornyid bolbol partilina 5 exin organizaacanuudta konsultaaca xehen байна. Leektor nyxer Şyllyksenel aimaalga ceentr deere „Dialektikeske materializmiin yndehe huuri“ tuxal teemeer leekce xexeden, 400 şaxam xydelmerised ba soveed intelligenciennyd xabaadaba. Leekciin hyyleer, xabaadagşad bolbol jixe olon asuudalnuudilji asuuz, zyb xariunuudilji abaza, ton xangaltatagaar yzebed.

Leekcede xabaadagşad xadaa partilini Obkoomol leektorske gryypehee, leekcenyidilji xododoo le xeze baixiin erille xehen байна.

Cerenzaapova

BK(b)P-lin Xorilin aikoomol propagandist.

Partkabineedei xydelmeriiji şinedxen tabixa

Partilina propagaandilji em-xidxe tuxal BK (b) P-lin CK-el 1938 onoi nojaabriliin 14-el togtool xadaa partkabineedei xydelmeride alxabtar jixe zorilgo tabihan байна. Partkabineedei xydelmeriiji ton hainaar şinedxen tabixa şuxala.

BK (b) P-lin CK bolbol marksizm-leninizmiin propagaandilji gynzeeliger şudalga xeregete sersjoznor xandaxilji byxil partilina organizaacanuudilji ujalgalhan байна.

Partkabineed bolbol agitaaca—propagaandilji huralsalda metodikeske turalamza ba xytelberl ygeze baixa ceentirln bolno.

Gebeş, BK (b) P-lin Kabaanskiin aikoomol partkabineedei xydelmeriiji xangaltatda toolxor bişe байна.

Partilini aikoomol sekretar nyxer Baabery bolbol partkabineedei xydelmeriiji haizaruulxa xeregete anaxaralaa bagaar tabina. Teed, partkabineedei erxilegeş nyx. Şyjaanov xadaa propagaandistnuud ba agitaatornuudal xydelmeride zyb zaabari ba turalamza ygedeggyi байна.

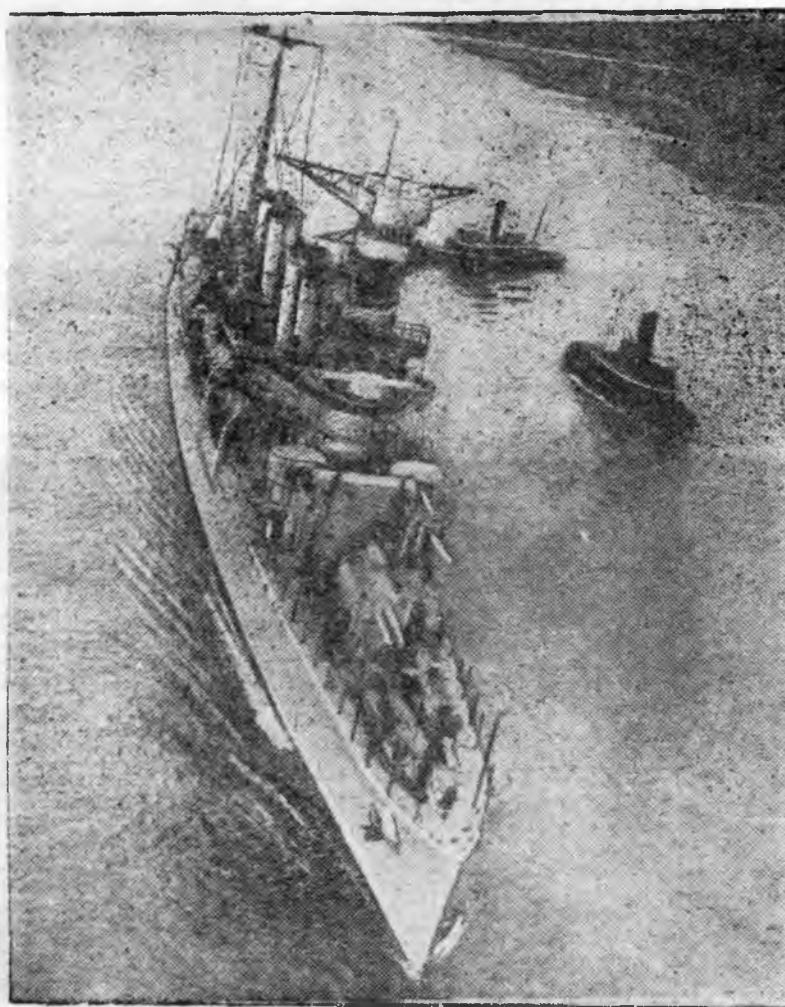
Myn, partilini istoorliji samostojatelnaar şudalagşad bolbol partkabineedei zyghe xangaltatda turalamza abadaggyi deerehee, partkabineeden yseon jabadag bolşohon байна.

Partkabineed xadaa balhan yceebnigyidilji yzece duratal xynde gertens ygedeggyi; te de yceebnigyidilji xendex eregledeggyi skaaf soon xebteze baidag. Baha nyxer Şyjaanov bolbol leekcede xeregledegge geografikeske kaartajaa suurgalarxood, leektorto ygen-gyi jabaşahansji faakt bil.

Partkabineedei erxilegeş xadaa propagaandistnuudal, agitaatornuudal ba poliithuralsalal erxilegeşde xydelmeriini oopedteit xysed tanilsaza tedenei xydelmeriini hain oopedilji beje bejedens zaaza ygece ba myn alduu dutuujilns elirylen zahaza ygece johotoi baiga. Gebeş, tus partkabineedei time xydelmeri yşee bil bolgogdoo-gyi baixa jym.

Partkabineeden raadiooprijoomnigol taigdaagyl deerehee, raadioo sonosogşod bolbol leekce ba doklaad gexe zergilji sonosozo baixa argagyl байна. Partilini istoorliji şudalagşadta şuxala xeregete naglaad-na posoobi (geografikeske kaart, atlas, albom) ba partil praviitelstvlin xytelberilegeşdeiygetel pla-tinkanuudilji partkabineedaa bil bolgoxon şuxala байна.

Gen. Sibiriag.

AXŞ-daxi uhan-seregel floodol jixe maneerv hajadaa Atlantikeska okeaan deere bolxo, eneende 140 koraabluud ba 500 samollooduud xabaadaba.

ZURAG DEERE: Amerikaanska „Konkoord“ floodol krelser maneervel bolxo gazar teeşe oşozo jabana.

TA-Slin fotoxrooniko

ULAAN AARMIIN XXI OIDO

Oşoovaxilmai Ulaan-Ydiin goorodol soveed bolbol Xydelmerisen-Tarlaaşanai Ulaan Aarmilini XXI zile oido zoriulan, fevraliini 15-haa 21 xyrtel byxil goorodol organizaacanuudaar strelskovoi soveednyanil ynergece байна. Myn ene ydereer daşaramduulan strelskoovo

spoortlin instryyktornyidei 18 xonogol kyyrs fevraliini 4-de neehen ba myn PVXO-ol instryyktornyidei kyyrs neegede, zanaat-jaa jabuulza байна. Gadana, fevraliini 15-haa eöhe-diingee xamagaalaxa gryyppliin talaar ximikeske soveednyanilni zanaatli exilxeer baixa jym.

POÇTOOVO TAHA-GUUD

BMASSR-el xelxiee xolboonol ypravleeni bolbol 1938 ondo 3 şine poçtoov tahaguud ba 19 xydegei poçtlin aagentvonyidilji neehen baixa jym. 1939 ondo plaanal johoor, 15 xydegei aagentvonyud banege poçtlin tahag neegdeexer xaraalagdan байна.

ŞINE GORAAZ

Xelxiee xolboonol ypravleeni bolbol 21 maşlini bairatal şine graziin barilgiilji dyrgenhe байна. Tus barilgada 450 mlangan tyxerig gargaşalagdaa. Goraa ziin dergede vylkanizataarna ceex, masterskol g. m. neegdehen байна.

AVIALIINI

SSSR-el xelxiee xolboonol Narkomaad bolbol Ulaan-Yde—Cakir—Bargazan—N.—Angaasr-

ka ba Ulaan-Yde samolloodoor poçto şirelin avialini neexilji zyuşeehen байна.

Janvaariin plaanilji ylyaşelen gyisedxebe

Zagaha barilgiin, 1939 onoi janvaary harilngaa plaanilji Yyst-Bargazanai zagaha barilgiin kolxoozuud bolbol 265,3 proc. Gorlaaşinskiin zagaha barilgiin kolxoozuud 116,4 proc. ba Gy-

silnooziorsko zagaha barilgiin kolxooz 180 proc. g. m. dyrgenhe байна. Jaruunlin ba Kabaanskiin aimaal kolxoozuud zagaha barilgiingaa plaanilji dyrgyeggyi.

Xydelmerisedel ba şiregliin xysilji zybeer xereglexe

Selenge. Zyl-Hytein modobeledxeli ucaastog (proraavan nyx. Brianski) bolbol modobeledxeleeree bolşogylgeer geegdeze jabana. Ene ucaastog xadaa janvaaryska plaanaa oroidoo 25 procent dyrgyeggyi. Myn zeelgiin talaar byriş pozornoor xozomdoo, gebel, plaanaa aral geze 10 procent dyrgyeggyi.

Ene ucaastog jamar şaltaganhaa xozomdonob? Tus ucaastogta, modobeledxeli xydelmeride garxa johotoi Nojoxonoi somonoi „Bolşevilgi“, „Main-negen“ ba Leninel nemzete kolxoozuud, myn Jyreegel somonoi Kaarl Maarksai nemzete kolxooz modobeledxeli xydelmeride jabaxa johotoi xydelmerised ba unaagai xysilji plaanaigaa johoor gargaşaggyi. Gebeş, deereci somononudai soveedyd bolbol kolxoozuudhaa modobeledxeli xydelmeride jabaxa xydelmerised ba şiregliin xysen, plaanal johoor gargaşaggyi, gargaşa tuxal xemzeşji abdaggyi байна.

Cer. Doon.

Xorilin „Gigaant“ kolxooz bolbol 1938 ba 39 onolgo modobeledxeli plaanilji aral geze 8,5 procent, myn „Plamia“ kolxooz—5,1 procent gyisedxehen байна. Ede kol-

xoozuud modobeledxeli delmeride gargaşa johotoi delmerised ba unaagaa gaddaggyi gurimtal.

Ede kolxoozuudai xozomzo jabahanai gemeer Xozomtiin modobeledxeli ucaastog bolbol modobeledxeli xydelmeride dyrgeltiin talaar nleer xozomdoo jabana.

Gadana, ene aimaal Zytain modobeledxeli ucaastog byrişli pozornoor xozomdoo. Ene ucaastogta xamta ree 479 xydelmerised ba morid jabaxa johotoi aad, needer, oroidoo 169 xydelmerised ba 116 morid jabaxa ba Xydelmerised ba şiregliin galgiilji, ilangajaa Dunda-nai somonoi Moolotovoi remzete kolxooz, myn De Xudanal somonoi „Udaar Çisaanlin somonoi „Komin-ne“ kolxoozuud, pozorn xoişo tatana.

Partilina ba soveedei organizaacanuud bolbol modobeledxeli kampaaniin xazuutdag. Modobeledxeli xydelmeride jabaxa xydelmerised şiregliin xysilji plaanal gargaşa tuxal kolxoozno msiin dunda agitacoonno xymeri xangaltatagaar jabuulgyi.

Dam. Za

Dutuunuudaa darii usadxaxa

BK(b)P-lin Kabaanskiin aikoomol biyroogol zasedaani bolbo. Ene zasedaani deere tus aimaal lespromxoozoi direktor nyx. Mangulov lespromxooz igoo byxil xydelmeriinyd tuxal doklaad xebe.

Nyx. Mangulovoi doklaad deerehee medexede, Kabaanskiin aimaalga modobeledxeli xydelmeri jynxildex barig jabaxa balhan bolşoji, dutuu dundanuud jixe olon balhan balba. Uşar jyyb gexede, zarim kolxoozuudal xytelberilegeş bolbol modobeledxeli plaanilji sag bolzorton dyrgyeggyi hedelze gargaşad ba ene xydelmeride jabaxa johotoi xydelmerised ba unaagaa xysed gargaşaggyi байна. Gadana, modo otologşod ba zöögşedei baldalilji klystyryne bolgoxo tuxal lespromxoozoi, ilangajaa tereenei direktor nyx. Mangulovoi zyghe bişlixaşji anxaral tabigdadaggyi baigaa. Myn, Kabaanskiin aimaal lespromxoozoi xydelmerised xadaa modobeledxeli dunda socialis soveednyanilji tolgoldoggyi, myneş yjede xeden staxanovcuud ba udaarniguudal balhanna oroidoo medexeggyi huuhan za ndaa. Xydelmerisedel azalai

byteşlin yçood ton muu ba ynendee samotloog job tabigdanxai balhanilns ellegdee.

Ene lespromxoozoi derga partilina exin organizaaciin delmeri ton hula. Partoon xydelmeriledeg nyx Leva gegşe xydelmeride şine baiguulxa tuxal BK(b) aikoomdo naiduulгаа ygead, myneş xyrtel xydelmeride negeş xubilalta gargaş modobeledxeli ucaastog gyrgar, xydelmeride dunda polit-maassova xymeri jabuuldaggyi, sag yncanceliaartaa huudag baiba.

Ede mætiin dutuu dundaa Kabaanskiin lespromxooz dyrgelzeze balhanal rezylsata, modobeledxeli zarim utog pozorno geegdelde on байна.

Ede byxilji xaraada abals BK(b) P-lin Kabaanskiin aikoomol nyxed Levaşko balguulov gegşede xytelber operativ bolgozo, toon xeze baigaa dutuu dundaa darii usadxaxa tuxal dorxoi zaabarinuudilji y

Gen. Sibiriag.

Aleksandr Sergeevich Gribojedov

(Nygşehenheon xoişo 110-daxi zilde)

1829 onoi fevraliini 11-de religioozno izyvernnyd ba persidske pravitelstvlin niuusa ageentnydei nauşceenteer, tere yjede Rossiihoo Peerside huugaa polnomoşoon posool balhan, „Goore ot ymaa“ geze geniaalya komediin aavtor Aleksandr Sergeevich Gribojedov bolbol Tegraanda naha barahan байна.

Gribojedov bolbol Peerside oşoxodoo zaişagyi xozoroltodo oşozo jabab geze uridsalan medehen jym. Iigeze xelehen baigaa: „Peerside amidi busaza jirexegyi geze uridsalan medeneb.“ Orod-persidske dain bolzo haja dyyreed baigaa, tiin Peersi bolbol mitrel ton xynde ba doromoo ysolovnuudilji zybşoon abxa bolhon baigaa.

Buu zebsegiin xysöer niaag-dahan ujalganuudaa dyrgegtil geze ilagdahan Peersilji baalaxada ton berxeşeltei baihanilji ba miirne doogovoroi yso-loovi byxenilji gyisedxexilji baalaza baixa posooldo, ene oron soo ton jixe ajultai balhanilji caarska pravitelstvo bolbol medeze baigaa. Hvilgiin ene uşar xadaa Gribojedovilji tomiloxodo şildexil udaxaanartai baigaa. Nikolai I bolbol ene sagta diplomati ida bil bolhon taidicada zyrişen, tus şine posooloi ton zaluu baihilji-ni (tilxede 33-tai baigaa), xysed suutai solotoi bolooqyi, time ynder deede tuşaal abxlin tula-

da şuxala xeregeti bolxo generalaska xergem abaagyl baihilji jyre xeregeexegyi baigaa hen. Nikolai I bolbol Gribojedovilji şileed, teed, Gribojedov, Peersilji ton haisa mededeg baihilji ba diplomatik-eske arga johlilji tolotomo haixanaar xaruulhanilji anaxaralaa abaagyl. Xarin, Nikolai I bolbol byri tad ondo hanal-tai baigaa gebel: Gribojedov xadaa dekarlistnyidilji ton nigta barisaatal ba „kramoolno“ pjeesei aavtor baigaa gedehen байна. Gribojedovilji Peerside tomilogo bolbol obşceestvenne hanal bodolilji ni kolaajevske Rossilin feodaalna-krepostnikeske gurimuudta zyrişylen herieegse, ton jixe beligeti ba avtoriteetne zoxioolşodoi negen hee yni udaan sag soo, magad xododooş halaxa arga neexe balhan jym.

Gribojedov bolbol 1795 ondo Moskvaada, muudahan ba ygerihen dvorianinai byle soo tyrehen байна. Tyrelxiden tereende erxim hain obrazovaani ygeş. 1812 onoi dain exilxetel xamta, byxil aradal patriotikeske yzelei yysxelde ezelegdehen Gribojedov bolbol jesterstvenne naukada huralsaza balhan ynlversteedee orxizorxood, aarmida hain duraraa orohon байна. Gribojedovilji tomilon elygeegdehen gysaarska poolko xadaa vojeenne jabuulganuudta xabaadalsaggyi. Tiin udansgyi, napoleonovske aarmilini yibu-

tasoxigdood, orod seregyydei Parizda orohonoi hyyleer, Gribojedov xadaa vojeenne alba-jaa orxihon байна.

Ene xadaa erxe medelgyi ba dura zorganoi zigşyryte jabadalal xyşer xynde sag, arakcejevskere reakciin balar xaranxil yle baigaa.

Byxil amita jyymin ami byteen baigaa caarlin despotizm, krepostnikeske xatuş şanga rezim, dvorianuudal tyryş xynnydei dunda proteest ba zebyyrxelei yzelilji urguulaa. Carizmin despotizm ba vaarvastvilji tesee jabadag ede tyryş xynnyd bolbol tilxe sagta niuusa obşcestvennyidilji organizovaalaz baigaa, gurimuudilji xubilgaxaa hanaaşaldag baigaa. Gebeş, tedener xadaa aradiilji vossiaanida udaridan bodxoohoo aidag, urbaltilji aradylgeger xexebdi geze naidadag baigaad, tiin diildehen байна.

Tede niuusa obşcestvennydei negendens oroogyi Gribojedov xadaa, öerlingöe ideine hanal bodoloi talaar, tilxe sagal tyryş xynnydei xydelontel nigta barisaatal baigaa. Tiin, 1825 ondo dekaabryska vossiaanilni butasoxigdohonoi hyyleer, niuusa obşcestvennydei xabaadalsaxa byxil niuurnuudilji aarestalza exilxede, Gribojedov bolbol xamaghaa le tyryyn jadaral yzene.

Aarestlaxa tuxal prikaaz Tiflidi de baixadan oşoo. Zol bolxodoo, xani nyxedens terende sag soon medeeseze, komprometirovelxe saaraha ba bişegyydilji ygei xexe argilji ygenhe байна. Gribojedov xadaa

dyrben hara soo tyrmede huugaad, sylöede gargaşdahan bolboş, zygeer xuuli zasagal zyghöe hezeg tyredeş, ş odborlion xaradag jabadilhaa nahanalgaa dyrrter zaisaza oşoogyi jym hen.

Gribojedov bolbol sylöede garahan darii daxlaad le 11ililide oşozo azahuuhan байна. Xojor zilhee tereniilji Peerside tomlibo. Xeden hara yngerhenel eseste Pyyşkin bolbol Armeeniin xada uulanuudal dunda öerlingöe dyiin nyxerei bejetei uşarşahan байна. „Bi nege uhilji garaab. Aarada (tergede red) oruulagdan xojor sarnuud egşe xargilji dabaza jabaa hen. Aarbilji xeden gryziinnyd ydegeze jabaa.—Xaanaaba geze tedenerhee asuubab.—Tegeraanaah.—Jy abza jabana?—Gribojedovilji.—Enexadaa Gribojedovilji aluulhan bejilji Tiflis teşe xyrgeşe jabahan байна.“ („Arzyym oşoo ajan zam“).

Pyyşkin bolbol Gribojedovilji xyyrtel uulzahan tuxal öerlingöe raskaaşilji time ygenydeer dyrgene: „Öerlingöe myr ulişişil ylöengylgeer gaxamşag xynnyd xosorono daa.“ Pyyşkin bolbol „Goore ot ymaa“ zoxiooloi narin şanga cenzyryrde baixadan iligeze bişehen байна.

Tibe jaahas, caarska pravitelstvo bolbol ene geniaalya komediilji orod obşcestvohoo niuusa arganagyil baigaa. Caarska pravitelstvo xadaa zybxen le ene komediilji xeb-len gargaşa ba scene deere tabixa jabadaldai edil tedixen sag soo haad xeşe şadaxa aad

le, tus zoxioolilji bişemel koo-pinuud bolgon taraaxa jabadaliilji haatuulza şadaxagyl baigaa.

„Goore ot ymaa“ zoxiooloi xeblegdeze, scene deere tabigdaxaahaa byri urda tee, tere xadaa orod literatuurlin ton elite ba populaarna zoxioolnuudal negen bolhon байна.

„Peterbyrghe Moskvaa oşoxo ajan zam“ gehen, Kardişcavai kniglin hyyleer „Goore ot ymaa“ xadaa orod obşcestvin privilegitrovenne anginuudilji xairgamgyilgeer elirylin xaruulhan tyryşilin xyde-zestvenne zoxiool baigaa.

„Goore ot ymaa“ xadaa manaiş yderynydte öerlingöe aktualna udaxaanarilji gegeeggyi. Karjerilistnyidilji, xobşonilji, bildaguşadilji, samoduurnuudilji, deeggyr zantal egoistnyidilji, bezdeelnigyyd ba biyokraaduudilji soxihon, Gribojedovilji ene pjees, egeel time de rehee manai teaatruudal repertyarhaa xolodonogyl, egeel time deerehee tere nel xeden million tiraazuud unsaşadai xereşelilji xangaza şadanagyl. „Goore ot ymaa“ xadaa iskyystvlin yxengi paa-miatnig bişe—tere xadaa şine azabaldal baiguulxadamnai bi-denerte turalna.

Gribojedovilji ryykopisyyd soo 1812 onoi dain tuxal hanaaşlagdahan pjeeseli plaan bil jym. Ene plaanal udxa jyyji xaruul-nab gexede, zoxioolşo xadaa

„Goore ot ymaa“ zoxiool politikeske talaaraa byri zoxiool bişexilji beledxeşen na. Exe oronoo daisadai laltahaa sylöelxe jabadaldade xeden erxim jabuulga-dilji xehen krepostnoi xyşine pjeeseigee verol baixilji xyşehen байна. Dyrrxeleer, pjeeseli gerol daa öerlingöe pomeşçigle saza oşood, daxlaad le bolxo. Pomeşçigol darlat-tenselgyi jadarxadaa tere öerlingöe alana.

Gribojedov xadaa myyuel baigaa ene pjees soxikrepostnikeske Rossilin byncialna baiguulaltada somi-xexilji xaraahan байна. Şaxilji xadaa hanalaa bejely jabadaldan haad xee. Tilmay-bidener xadaa Gribojedov zybxen le „Goore ot ymaa“ zoxiooloi aavtor geze mede-on di. Orod literatuurlin omogoi-go myn bolxo gansa ene xioolonşilji haa, tereniilji nerte egeel erxim hain ba-dyde zoxioolşodoi zergede na. Gribojedovilji aldar baibolbol poedei zyrişen, gani-niilni ba partiidooli uxaan-nal xadaa gansa gojo haix-garmonične byxeli jyyng-xamtarhan, erxim solot-xiool baiguulhan talaantiliv-doonigloi nere baixadanai aradta sag yrgelze байна.

A. RAGOO

Redaaktoriilji orologşo G. DAŞICEREEN